

სმარტკონტრაქტების (გონიერი კონტრაქტების) სამართლებრივი ბუნება:
კონტრაქტი თუ ტექნოლოგიური ინსტრუმენტი

ანა ჯანელიძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის კერძო
(ბიზნეს) სამართლის ფაკულტეტზე მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნების შესაბამისად*

კერძო (ბიზნეს) სამართალი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: თამარ ტატანაშვილი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი 2026

განაცხადი

“როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად “.

ანა ჯანელიძე

19.06.2026

აბსტრაქტი

წინამდებარე ნაშრომი მიზნად ისახავს სმარტკონტრაქტების სამართლებრივი ბუნების ანალიზს და მათი კლასიფიკაციის საკითხის გამოკვლევას, წარმოადგენს ის სამართლებრივ კონტრაქტს თუ მხოლოდ ტექნოლოგიურ ინსტრუმენტს. კვლევაში გაანალიზებულია სმარტკონტრაქტების არსი, მათი ტექნოლოგიური საფუძვლები ბლოკჩეინისა და ეთერიუმის მაგალითზე, ასევე მათი ადგილი თანამედროვე სახელშეკრულებო სამართალში.

ნაშრომში შესწავლილია სმარტკონტრაქტების შესაბამისობა კლასიკური კონტრაქტის ელემენტებთან, მათ შორის ფორმის, ნების გამოვლენისა და რეგისტრაციის მოთხოვნებთან. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა მათი უცვლელობის პრობლემას, ცვლილებების განხორციელების სირთულეს, იურისდიქციის განსაზღვრის გამოწვევებსა და პასუხისმგებლობის განაწილების საკითხს, შეცდომებისა და კოდის ხარვეზების შემთხვევაში.

კვლევა ეფუძნება შედარებით-სამართლებრივ და დოგმატურ ანალიზს და მოიცავს საერთაშორისო სამართლებრივი პრაქტიკის მიმოხილვას. შედეგები აჩვენებს, რომ სმარტკონტრაქტები ჰიბრიდული ხასიათის ინსტიტუტია, რომელიც აერთიანებს როგორც ტექნოლოგიურ, ისე სამართლებრივ ელემენტებს და სრულად ვერ ექვემდებარება ტრადიციულ კონტრაქტის სამართლებრივ ჩარჩოს. შესაბამისად, მათი სამართლებრივი რეგულირება საჭიროებს ახალი, ადაპტირებული მიდგომების განვითარებას.

სამიუბო სიტყვები: სმარტკონტრაქტი, ბლოკჩეინი, ეთერიუმი, სახელშეკრულებო სამართალი, იურისდიქცია, პასუხისმგებლობა.

Abstract (English)

This paper analyzes the legal nature of smart contracts and examines whether they should be classified as legally binding contracts or merely technological tools. The study explores the concept of smart contracts, their technological foundations based on blockchain technology and the Ethereum platform, and their role within modern contract law.

The research evaluates the compatibility of smart contracts with the essential elements of traditional contracts, including form, expression of intent, and registration requirements. Special attention is given to the issues of immutability, the difficulty of modifying smart contracts, jurisdictional challenges in decentralized environments, and the allocation of liability in cases of coding errors or system failures.

The study is based on comparative legal and doctrinal analysis, as well as a review of relevant international legal approaches. The findings suggest that smart contracts are hybrid instruments combining both legal and technological characteristics and therefore cannot be fully accommodated within traditional contract law frameworks. As a result, their regulation requires the development of new, adaptive legal approaches that address the specific features of decentralized digital environments.

Keywords: smart contracts, blockchain, Ethereum, contract law, jurisdiction, liability.